

Pētījums izgaismo pacientu tiesību īstenošanas izaicinājumus – seminārs LU Zinātnes mājā 15. aprīlī

Publicēts: 08.04.2025.

2025. gada 15. aprīlī no 14.00 līdz 17.00 Latvijas Universitātes Zinātnes mājā notiks publisks seminārs "Pacientu tiesības un veselībratība" par projekta "Latvijas iedzīvotāju veselībratības novērtēšana un pilnveidošana: uz populāciju orientētās informatīvas izglītības platformas izstrādi un validāciju dzīvesveida saistīto risku izpētei un uzraudzībai" pacientu tiesību izpēti grupas pētījuma rezultātiem.

Pētījuma ietvaros tika veikta reprezentatīva sabiedrības aptauja, fokusgrupu diskusijas un intervijas. Semināra pirmajā daļā tiks prezentēti pētījuma rezultāti, kas ietver pacientu viedokli par pacientu tiesību īstenošanu, apmeklējot ģimenes ārstu, ārstus speciālistus un ārstējoties slimnīcā, kā arī par e-veselības izmantošanu pacientu tiesību īstenošanai. Rezultāti parāda, ka jomas, kurās ir nepieciešami uzlabojumi, ir, piemēram, nepietiekama informācija par turpmāko ārstēšanos pēc izrakstīšanās no slimnīcas, nepietiekama informācija par pieejamajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, informēšana par medicīnas studentu iesaisti ārstniecības procesā un iespējas mainīt ģimenes ārstu.

Semināra otrajā daļā dalībnieki tiks aicināti piedalīties diskusijās par dažādu pacientu grupu vajadzībām pacientu tiesību jomā, e-veselības izmantošanas veicināšana pacientu tiesību īstenošanai pacientu tiesību īstenošanas plānu ieviešanu ārstniecības iestādēs.

Pētījumā tika identificētas vairākas pacientu grupas, kurām dažādu iemeslu dēļ ir ierobežota pieeja informācijai par pacientu tiesībām, piemēram, senioriem, vājdzirdīgajiem un nedzirdīgajiem, vājredzīgajiem un neredzīgajiem, pacientiem ar ierobežotām latviešu valodas zināšanām, u.c. Diskusijās tiks meklēti labākie risinājumi šo problēmu risināšanai.

Otra tēma, kas tiks aktualizēta seminārā, ir e-veselības lietošanas veicināšana, jo pētījuma dati liecina, ka lielākā daļa pacientu neizmanto e-veselībā jau šobrīd iekļautās iespējas īstenot savas pacientu tiesības, piemēram, lai sniegtu norādes par informācijas sniegšanu tuviniekiem un pilnvarotu tuviniekus pieņemt ar ārstniecību saistītus lēmumus, kā arī lai pieņemtu lēmumus par savu orgānu ziedošanu pēc nāves.

Pētījuma rezultāti rāda, ka pašlaik jautājumi, kas skar pacientu tiesību īstenošanas plānu ieviešanu ārstniecības iestādēs ir pretrunīgi vērtētas izmaiņas Pacientu tiesību likumā. Vairums pētījuma dalībnieku šaubījās, vai šim dokumentam būs reāla ietekme uz pacientu tiesību stiprināšanu, tādēļ būtiski veidot sabiedrisko diskusiju, lai ģenerētu idejas pacientu tiesību īstenošanas plāna jēgpilnai ieviešanai.

Projektu "Latvijas iedzīvotāju veselībratības novērtēšana un pilnveidošana: uz populāciju orientētās informatīvas izglītošanas platformas izstrāde un validācija dzīvesveida saistīto risku izpētei un uzraudzībai" finansē Latvijas zinātnes padome (nr. VPP-VM-Sabiedrības_Veselība-2023/1-0003).

Saistītas tēmas

[VPP](#)

<https://www.lzp.gov.lv/lv/jaunums/petijums-izgaismo-pacientu-tiesibu-istenosanas-izaicinajumus-seminars-lu-zinatnes-maja-15-aprili>